

Væsentlige forbedringer i grønlandske detentioner

9. marts 2017

Sikkerheden er blevet væsentligt forbedret for personer, der indsættes i grønlandske detentioner uden fast bemanning. Men nogle forhold er stadig bekymrende. Det konkluderer ombudsmanden efter omfattende dialog med de ansvarlige myndigheder.

Da ombudsmanden besøgte Grønland i 2013, rejste han bl.a. kritiske spørgsmål vedrørende forholdene i ubemandede detentioner, hvor indsatte risikerer at komme i situationer uden reel mulighed for at tilkalde hjælp.

Siden har myndighederne forbedret forholdene på en række punkter. Bl.a. må kommunefogeden nu kun forlade en person i detentionen, hvis der opstår nødretslignende forhold andre steder, f.eks. brand eller skyderi. Desuden er kommunefogederne instrueret i, at der skal udleveres en ekstra nøgle til detentionen til det lokale bygdebrandvæsen, ligesom de er instrueret i, hvordan detentionsanbragte visiteres.

Ombudsmanden udtrykker dog fortsat bekymring for sikkerheden for de personer, der anbringes i de 5 grønlandske detentioner uden fast politibetjening. Det skyldes, at disse personer oftest vil være uden tilsyn og mulighed for at tilkalde hjælp, hvis kommunefogeden midlertidigt forlader detentionen,

"Man må tage de særlige forhold i Grønland i betragtning, men der er grundlæggende rettigheder, der skal overholdes. Jeg har derfor bedt myndighederne om at overveje en række spørgsmål om sikkerheden for personer, som efterlades midlertidigt i detentionen", siger ombudsmand Jørgen Steen Sørensen. Han fremhæver samtidig, at myndighederne har bidraget til væsentlige forbedringer af forholdene i de små grønlandske detentioner.

Flere oplysninger:

Folketingets Ombudsmand Jørgen Steen Sørensen, tlf. 20 33 97 52.

Områdechef Morten Engberg, tlf. 33 13 25 12.

Se ombudsmandens brev til Justitsministeriet her.

Tidligere nyhed http://www.ombudsmanden.dk/find/nyheder/alle/groenland-ske_detentioner/pdf

FAKTA

Ombudsmandens tilsynsbesøg i Grønland

- Folketingets Ombudsmand foretager regelmæssige tilsynsbesøg i offentlige institutioner, især hvor mennesker er berøvet deres frihed.
- Formålet med besøgene er at bidrage til at sikre, at mennesker, der opholder sig eller bor i institutioner, bliver behandlet værdigt, hensynsfuldt og i overensstemmelse med deres rettigheder.
- Ombudsmanden besøger med jævne mellemrum de institutioner i Grønland, der er omfattet af hans virksomhed.
- Senest besøgte ombudsmanden i 2013 institutioner i Grønland.
- Under tilsynsbesøget i detentionen i Kulusuk i 2013 kom det bl.a. frem:
 - o at detentionens brandalarm ved brand aktiverede en sirene, som var uden forbindelse til f.eks. en vagttelefon,
 - o at kommunefogeden havde nøglen til detentionen,
 - o at der ikke var anbragt en reservenøgle hos f.eks. brandvæsenet,
 - o at der ikke var tekniske anlæg i detentionscellen, som ved kommunefogedens fravær gjorde det muligt for detentionsanbragte at tilkalde kommunefogeden ved behov eller for kommunefogeden at henvende sig til anbragte,
 - o at alle anbragte – kvinder og mænd – blev visiteret til trusser under den mandlige kommunefogeds tilstedeværelse, uanset om der var konkret anledning til det,
 - o at der kun var adgang til toilettet, når kommunefogeden var til stede, og
 - o at de anbragte hverken blev tilbudt mad eller drikke under anbringelsen.

Eksempler på forbedringer efter ombudsmandens tilsynsbesøg

- Kommunefogeden må kun forlade en person, der er anbragt i detentionen, hvis der opstår nødretnslignende forhold (f.eks. brand, trusler med skydevåben eller skyderi), og hvis risikoen og ulempen ved at forlade den frihedsberøvede klart opvejes af formålet med at rykke ud til en anden uopsættelig opgave.
- Kommunefogederne er instrueret i, at der skal udleveres en ekstra nøgle til detentionen til det lokale bygdebrandvæsen.
- Kommunefogederne er instrueret om, hvordan detentionsanbragte visiteres, herunder bl.a.:
 - o at visitation altid skal udføres så skånsomt som muligt,
 - o at formålet med visitation som udgangspunkt kan tilgodeses uden afklædning til trusserne, hvilket kun undtagelsesvist kan finde sted, og
 - o at visitationer, der kan krænke blufærdigheden, så vidt muligt alene må foretages af personer af samme køn som den anholdte, og at kommunefogederne derfor så vidt muligt skal tilkalde en kvinde til at visitere kvindelige anholdte.
- Politimesteren i Grønland har den 19. august 2016 udstedt dagsbefaling nr. 20 om kommunefogedernes opgaver, uddannelse og udrustning. Af dagsbefalingen fremgår bl.a.:
 - o at kommunefogedernes uddannelse består af sidemandsoplæring og deltagelse i kursus for kommunefogeder,
 - o hvordan deltagelse i sidemandsoplæring og kursus for kommunefogeder sikres, og
 - o vejledning til kommunefogeder.
- Kommunefogedens tilstedeværelse i detentionen vil sikre, at de anbragte får adgang til toilet ved behov.
- Detentionsanbragte har krav på vand og mad i forbindelse med anbringelsen.
- Revidering af vejledning til anholdte og tilbageholdte.

Læs mere om ombudsmandens tilsynsbesøg her http://www.ombudsmanden.dk/om/ombudsmandens_arbejde/_tilsyn/